

*IRI SISAK, d.o.o. za istraživanje, razvoj i ispitivanje
Braće Kavurića 10,
44010 Sisak*

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE
DONJI KUKURUZARI
2015. – 2021. GODINE**

[Sisak, travanj 2015.]

Izrađivač: **IRI SISAK d.o.o.** za istraživanje, razvoj i ispitivanje,
44 010 SISAK, Braće Kavurića 10

Naručitelj: **OPĆINA DONJI KUKURUZARI**, Don Ante Lizatovića 1, Donji
Kukuruzari, 44 430 Hrvatska Kostajnica (OIB 688819523549

Ugovor br.: **UGOVOR**
br. 021-85-03-15 od 31. 3. 2015. godine

Naslov: **PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE DONJI
KUKURUZARI**

Voditelj izrade: Marija Deanović, dipl. kem. ing.

Stručni tim: Ana Tišma, mag. ing. agr.

Jurica Vučetić, dipl. ing. sig.

Đorđe Momčilović, dipl. ing. str.

Darko Dujlović, dipl. ing. agr.

Direktor društva

Đorđe Momčilović, dipl.ing.str.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-02/13-08/79

URBROJ: 517-06-2-2-2-13-3

Zagreb, 10. listopada 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 2. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke IRI SISAK d.o.o., sa sjedištem u Sisku, Braće Kavurića bb, zastupanog po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrktki IRI SISAK d.o.o., sa sjedištem u Sisku, Braće Kavurića bb, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
  1. Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš;
  2. Izrada operativnog programa praćenja stanja okoliša;
  3. Izrada programa zaštite okoliša;
  4. Izrada izvješća o stanju okoliša;
  5. Izrada izvješća o sigurnosti;
  6. Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
  7. Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća;
  8. Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti;
  9. Praćenje stanja okoliša;
  10. Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očeviđnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

Obratloženje

IRI SISAK d.o.o. iz Siska (u daljem tekstu: ovlaštenik) podnio je 29. srpnja 2013. godine ovom Ministarstvu zahtjev i 9. listopada 2013. dopunu zahtjeva za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i

dokumentaciju za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te dokumentacije za određivanje sadržaja studije o utjecaju na okoliš; Izrada operativnog programa praćenja stanja okoliša; Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti; Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš; Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća; Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti; Praćenje stanja okoliša; Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša "Prijatelj okoliša".

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u dalnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Ovlaštenik je naveo činjenice i podnio dokaze na podlozi kojih se moglo utvrditi pravo stanje stvari a također i iz razloga jer su sve činjenice bitne za donošenje odluke o zahtjevu ovlaštenika poznate ovom tijelu (ovlaštenik je za iste poslove ovlašten prema ranije važećem Zakonu o zaštiti okoliša rješenjima ovoga Ministarstva: KLASA: UP/I 351-02/10-08/92, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 2. studenog 2010.; KLASA: UP/I 351-02/10-08/107, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 19. listopada 2010. i KLASA: UP/I 351-02/10-08/93, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 19. listopada 2010.).

U postupku je obavljen uvid u zahtjev i priloženu dokumentaciju te je utvrđeno da su ispunjeni svi propisani uvjeti i da je zahtjev osnovan.

Slijedom naprijed navedenog, zbog odgovarajuće primjene Pravilnika, ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točci II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnog судa u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom судu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

SADRŽAJ

1. UVOD

1.1. Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj	7
1.2. Korišteni pojmovi	8

2. POLAZIŠTE ZA IZRADU PLANA

2.1. Zakonska regulativa	12
2.2. Plan sprječavanja nastanka otpada	13
2.3. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave	14
2.4. Direktive Europske Unije	15

3. OSNOVNE ZNAČAJKE OPĆINE

3.1. Prostorna obilježja	20
3.1.1. <i>Prirodne vrijednosti</i>	21
3.1.2. <i>Gospodarska obilježja</i>	21
3.2. Demografska obilježja	23

4. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA

4.1. Prikupljanje otpada i transport	24
4.1.1. <i>Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju</i>	25
4.1.2. <i>Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje glomaznog otpada i posebnih vrsta otpada</i>	25
4.2. Zeleni otoci	25
4.2.1. <i>Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neuklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom</i>	26
4.3. Reciklažno dvorište	27
4.4. Vrste i količine proizvedenog otpada	28
4.5. Sastav komunalnog otpada	30

5. MJERE GOSPODARENJA I PRIKUPLJANJA OTPADA

5.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	33
5.2. Mjere i ciljevi	37
<i>5.2.1. Zakonska regulativa u funkciji izbjegavanja i smanjenja količine komunalnog otpada</i>	37
<i>5.2.2. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada</i>	38
<i>5.2.3. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada</i>	40
<i>5.2.4. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada</i>	42
<i>5.2.5. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada</i>	44
5.3. Procjena količine otpada za razdoblje 2015. – 2021. godine	44
6. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVODBU PLANA	47
7. ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI	49
8. ORGANIZACIJSKE ASPEKTI, IZVORE I VISINU FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM	53
9. ROKOVI NOSITELJA IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJEM OTPADOM	57
10. LITERATURA I PRILOZI	59

1. UVOD

1.1. Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje zaštite okoliša, te jedno od najzahtjevnijih područja u smislu usklađivanja sa standardima Europske Unije (EU). U Hrvatskoj je zakonodavni dio sustava gospodarenja otpadom velikim dijelom riješen i usklađen sa zahtjevima i standardima EU, međutim veliki problem predstavlja neprovodenje propisa. Pravno područje gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) te nizom podzakonskih propisa koji reguliraju postupanje s posebnim kategorijama otpada.

Svrha donošenja Plana gospodarenja otpadom je definiranje okvira za održivo gospodarenje otpadom koje obuhvaća skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerениh na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, provedbu skupljanja, prijevoza, oporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti vezano za otpad, nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti kao i briga za odlagališta koja su zatvorena.

Prema članku 21. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, treba sadržavati:

- analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva,
- podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
- podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
- podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
- mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,

- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
- organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
- rokove i nositelje izvršenja Plana.

1.2. Korišteni pojmovi

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom Planu imaju slijedeće značenje:

- **Centar za gospodarenje otpadom** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada.
- **Divlje odlagalište** je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.
- **Građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.
- **Inertni otpad** jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama.
- **Komunalni redar** je osoba koja prema zakonu kojim se uređuje komunalno gospodarstvo obavlja poslove za komunalno redarstvo u Gradu Zagrebu, odnosno jedinicama lokalne samouprave.

- **Komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.
- **Mobilni uređaj za obradu otpada** je pokretna tehnička jedinica u kojoj se otpad obrađuje, u pravilu, na mjestu nastanka ili na mjestu ugradnje u materijale postupcima obrade, osim R1, D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D10, D11 i D12 i postupaka R i D u kojima nastaje otpadna voda koja se ispušta u okoliš. Mobilnim uređajem za obradu otpada ne smatra se onaj uređaj koji se koristi duže od šest mjeseci na određenoj lokaciji, osim mobilnog uređaja kojim se koristi radi sanacije onečišćene lokacije.
- **Neopasni otpad** je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13.)
- **Obrada otpada** su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.
- **Odlagalište otpada** je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
  - a) interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
  - b) odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
  - c) iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploracijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.
- **Opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).
- **Oporaba otpada** je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) sadržan je popis postupaka uporabe koji ne isključuje druge moguće postupke uporabe.

- **Otpad** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.
- **Posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.
- **Pretovarna stanica** (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove oporabe ili zbrinjavanja.
- **Proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.
- **Proizvođač otpada** je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada.
- **Reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.
- **Reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.
- **Recikliranje** je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpanjanje.
- **Sanacija onečišćenog tla** je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu.
- **Skladištenje otpada** je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana.
- **Skupljanje otpada** jest prikupljanje, razvrstavanje i/ili miješanje otpada u svrhu prijevoza na skladištenje, obradu, uporabu i/ili zbrinjavanje.
- **Termička obrada otpada** su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada.
- **Zbrinjavanje otpada** je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U

Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

- **Zeleni otoci** su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno skupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradljivi otpad).

2. POLAZIŠTA ZA IZRADU PLANA

2.1. Zakonska regulativa

Polazišta za izradu Plana gospodarenja otpadom Općine Donji Kukuzari su pravno-zakonodavni okviri Republike Hrvatske i EU, međunarodni ugovori, državni strateški dokumenti gospodarenja otpadom, planski dokumenti gospodarenja otpadom, prostorno – planska dokumentacija (državna, županijska, lokalna), pravni akti lokalne samouprave i projektni zadatak.

Plan je izrađen na temelju informacija dobivenih od općinskih službi i poduzeća koji su na području općine važni sudionici u gospodarenju otpadom.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisano je donošenje sljedećih planskih dokumenata gospodarenja otpadom:

- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- Plan sprječavanja nastanka otpada,
- Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. -2015. god. Okvir za pripremu ovog plana je bila Strategija gospodarenja otpadom (NN 130/05), postojeći zakoni i smjernice Europske unije (EU). Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva postavljenih za razdoblje od 2005. do 2025. godine u području gospodarenja otpadom i to:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom; sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija „crnih točaka“, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom,
- razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom,
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Provedbom ovog Plana postići će se:

- uspostava sustava gospodarenja otpadom po regionalnom/županijskom konceptu, povećanje udjela odvojeno prikupljanjem otpada,
- recikliranje i ponovna uporaba otpada, prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja,
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- izdvajanje goriva iz otpada (GIO),
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima,
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš, te
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Nadzor nad provedbom Plana obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i prirode koje je dužno, jednom godišnje, podnosići Vladi Republike Hrvatske izvješće o izvršenju utvrđenih obveza i učinkovitosti poduzetih mjera iz Plana. Planovi gospodarenja otpadom (grada Zagreba, gradski i općinski) moraju biti usklađeni sa Strategijom i Planom. Plan gospodarenja otpadom grada, odnosno općine donosi gradsko/općinsko vijeće za razdoblje od šest godina, a njegovu provedbu nadzire nadležni ured.

2.2. Plan sprječavanja nastanka otpada

Plan sprječavanja nastanka otpada sastavni je dio Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sadrži ciljeve sprječavanja nastanka otpada te mјere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada. Za donesene mјere sprječavanja nastanka otpada određuju se odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutih primjenom mjera, a u istu svrhu mogu se odrediti i posebni kvalitativni i kvantitativni ciljevi i pokazatelji.

2.3. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave

Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji predlaže koncept sustavnog gospodarenja otpadom u Županiji.

Glavni problemi u gospodarenju otpadom u Hrvatskoj, a koji su u velikoj mjeri prisutni i u županiji su sljedeći:

- porast količina otpada (kao posljedica nedostatnog djelovanja mjera za izbjegavanje otpada),
- nedovoljan udio kontroliranog skupljanja (posebice proizvodnog otpada) i zbrinjavanja otpada,
- nepouzdani podaci o količinama i tokovima otpada,
- neprimjerena rješenja konačnog odlaganja otpada ("divlja" odlagališta, odabir nepovoljnih lokacija za odlaganje otpada, zajedničko odlaganje različitih kategorija otpada itd.),
- nedovoljno razvijeno odvojeno skupljanje korisnih i štetnih komponenti otpada i recikliranje,
- nedostatak uređaja za obradu otpada,
- nedostatak finansijskih sredstava za izgradnju objekata za gospodarenje otpadom,
- problemi vezani uz financiranje naknada za otpad (preniske naknade i nemogućnost plaćanja naknada),
- nedosljednost provođenja postojeće zakonske regulative i neusklađenost s zakonskom regulativom EU.

Donošenjem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinicama regionalne samouprave prestaje obaveza izrade Plana gospodarenja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave usklađen s odredbama istoga Zakona, propisa donesenih na temelju istoga Zakona i Plana. Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (općinsko vijeće).

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

2.4. Direktive Europske Unije

Europska politika gospodarenja otpadom sadržana je u rezoluciji Europsog Vijeća o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01) koja se temelji na tada važećoj okvirnoj direktivi o otpadu (75/442/EEC) i drugim europskim propisima na području gospodarenja otpadom. Postoje tri ključna europska načela:

- prevencija nastajanja otpada,
- reciklaža i ponovna uporaba te
- poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

U dokumentu *Kohezijska politika Europske unije kao podrška razvoju i zaposlenosti, Strateške smjernice zajednice, 2007. – 2013.*, zemlje članice zajednički nastoje maksimalno povećati ekonomsku dobit i smanjiti troškove na način da riješe zagađivanja okoliša na samom izvoru. U sektoru gospodarenja otpadom to znači da se prvenstvo daje prevenciji, reciklaži i biološkoj razgradnji otpada koje su jeftinije i osiguravaju višu zaposlenost u odnosu na spaljivanje i odlaganje otpada.

U kontekstu pristupanja RH u EU, usvajanje i početak provedbe Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj bio je jedan od kratkoročnih prioriteta definiranih u Pristupnom partnerstvu. Pristupno partnerstvo glavni je instrument pretpristupne strategije zemlje kandidata i EU kojim se zajednički određuju kratkoročni i srednjoročni prioriteti na putu k punopravnom članstvu. Sukladno tome, usvajanje i početak provedbe Plana je prioritet za koji se određuje finansijska pomoć EU-a u cilju njegova ispunjavanja i uvjeti vezani uz tu finansijsku pomoć.

Direktive EU-a za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri grupe direktiva, ovisno o tome propisuju ili:

- okvir gospodarenja otpadom (direktiva o otpadu (2006/12/EC) i direktiva opasnom otpadu (91/689/EEC)),

- posebne tokove otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titan-dioksid, direktiva otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila),
- pošiljke otpada, uvoz i izvoz otpada (uredba o nadzoru i kontroli otpreme otpada unutar područja, na području i s područja Europske Unije) i
- građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja).

Obvezu planiranja gospodarenja otpadom, na način da se od nadležnih tijela traži izrada planova gospodarenja otpadom, direktno propisuju tri direktive: okvirna direktiva o otpadu, direktiva o opasnom otpadu i direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu. Međutim, i drugi europski propisi, tj. direktive koje se odnose na posebne tijekove otpada i na objekte za obradu i odlaganje otpada moraju se uzeti u obzir tijekom izrade planova gospodarenja otpadom (Tab. 1.). Šesti akcijski plan EU-a „Okoliš 2010: naša budućnost, naš izbor“, usvojen 2001. definira prevenciju i gospodarenje otpadom kao jedan od četiri glavna prioriteta s primarnim ciljem razdvajanja nastajanja otpada od gospodarskih aktivnosti

Tablica 1. Europske direktive iz područja gospodarenja otpadom

Posebne vrste otpada	75/439/EEC, 78/178/EEC, 86/278/EEC, 91/157/EEC, 94/62/EC, 96/59/EC, 00/53/EC, 00/53/EC, 00/59/EC, 00/95/EC
Procesiranje i odlaganje otpada	89/429/EEC, 89/369/EEC, 94/67/EE, 2000/76/EC, 99/31/EC, 96/91/EC
Okvirna struktura gospodarenja otpadom	75/442/EEC, 91/689/EEC
Transport, uvoz i izvoz	EEC/259/93

Hrvatska je u procesu usklađivanja s pravnom stećevinom Europske unije donijela Zakon o otpadu i Pravilnik o gospodarenju otpadom kojim je u potpunosti prenijela Direktivu o otpadu EU-a *2006/12/EC*. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (*NN 94/13*) u pravni poredak Republike Hrvatske prenose se sljedeće direktive EU:

- Direktiva *2008/98/EZ* Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (*SL L 312, 22. 11. 2008.*),
- Direktiva *2010/75/EZ* Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (*SL L 334, 17. 12. 2010.*),
- Direktiva Vijeća *1999/31/EZ* o odlaganju otpada (*SL L 182, 16. 7. 1999.*),
- Direktiva *2009/31/EZ* Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća *85/337/EEZ*, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća *2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ* i Uredbe (EZ-e) br. *1013/2006* (*SL L 140, 5. 6. 2009.*),

- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (*SL L 266, 26. 9. 2006.*),
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (*SL L 047 18/02/2004.*),
- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (*SL L 269, 21. 10. 2000.*),
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (*SL L 197, 24. 7. 2012.*).
- Zakonom o održivom gospodarenju otpadom utvrđuje okvir za provedbu sljedećih akata Europske unije:
- Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (*SL L 190, 12.7.2006.*), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 255/2013 kojom se, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, dopunjuju prilozi I.C, VII. i VIII. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (*SL L 79, 21.3.2013.*),
- Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (*SL L 226, 6.9.2000.*),
- Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*SL L 310, 25.11.2011.*).

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (*NN 94/13*) je po pravnoj strukturi okvirni zakon kojim se uređuje gospodarenje otpadom u skladu s Direktivom Vijeća o otpadu (91/156), te njezinim izmjenama i dopunama. Kao takav predstavlja pravni temelj za donošenje planova gospodarenja otpadom i provedbenih propisa te konačno usklađivanje

hrvatskih propisa s pravnom stečevinom EU na području gospodarenja otpadom. Glavne odlike ovog Zakona su: usklađenost s odredbama Okvirne Direktive Vijeća ministara o otpadu (75/442/EEZ) i njezinim izmjenama i dopunama; preuzeti su svi pojmovi iz Okvirne Direktive o otpadu i uspostavljeni pravni mehanizmi za preuzimanje sekundarnog zakonodavstva EU kroz provedbene propise Zakona. Ovim zakonom također je definirana posebna kategorija otpada čije se zbrinjavanje odvija u zasebnom toku obrade. Shodno tome doneseni su provedbeni propisi za gospodarenje pojedinom kategorijom otpada koji su u potpunosti usklađeni s Direktiva EU za iste kategorije.

U skladu s gore navedenim doneseni su pravilnici o gospodarenju pojedinim tokovima otpada (otpadna ambalaža, otpadne baterije i akumulatori, otpadna ulja, otpadna vozila o otpadnim električnim i elektroničkim uređajima), a uskoro će biti doneseni i drugi pravilnici. Pravilnicima se uvodi sustav naknada za zbrinjavanje otpada po načelu „onečišćivač plaća“, potiče se proizvođače na čistiju proizvodnju i time izbjegavanje i smanjivanje nastanka otpada, a građane se potiče na odvojeno prikupljanje.

3. OSNOVNE ZNAČAJKE OPĆINE DONJI KUKUZARI

3.1. Prostorna obilježja

Općina Donji Kukuruzari nalazi u dolini rijeke Sunje na Banovini odnosno na južnom dijelu Sisačko – moslavačke županije, 32 kilometra od županijskog središta Siska i zauzima oko 2,5 % njenog ukupnog teritorija. Središte općine je istoimeno naselje Donji Kukuruzari.

Područje Općine Donji Kukuruzari utvrđeno je posebnim zakonom, a obuhvaća područja 15 naselja: Babina Rijeka, Borojevići, Donja Velešnja, Donji Bjelovac, Donji Kukuruzari, Gornja Velešnja, Gornji Bjelovac, Gornji Kukuruzari, Knezovljani Komogovina, Kostreši Bjelovački, Lovča, Mečenčani, Prevršac i Umetići.

Također, Općinom prolazi državna cesta D-30 koja povezuje Zagreb i Hrvatsku Kostajnicu preko grada Petrinje. Dio županijske prometnice Ž-3241 povezuje naselja Borojevići i Prevršac sa državnom prometnicom D-30, a županijska prometnica Ž-3246 povezuje naselje Donja Velešnja s državnom prometnicom D-30, a lokalne ceste povezuju ostala naselja.

Slika 1. Upravno-teritorijalni smještaj Općine Donji Kukuruzari

3.1.1. Prirodne vrijednosti

Na području Općine Donji Kukuruzari nalaze se dva područja od posebnog značja za taj kraj, a to su: Zrinska gora i Šumarica. Zrinska gora je stara geološka gora bogata rudama, vodom i biljnijim te životinjskim svijetom. Najviši vrh je na 616 metara nadmorske visine, a Studijom zaštite prirode Sisačko-moslavačke županije, koju je izradio Državni zavod za zaštitu prirode predloženo je da ta dva područja budu nacionalnog značaja.

Područje Općine Donji Kukuruzari predstavlja izolirani šumski predjel u kojem se uz krajobrazne vrijednosti ističe i kulturno-povijesna baština i to na: području sela Bjelovac, Borojevići i Brđani gdje su pronađena nalazišta rimskog novca; na području sela Komogovine nalazi se crkva iz 14. stoljeća Sv. Križ i stari grad iz 15. stoljeća Prevšac.

Kako u prostoru Općine Donji Kukuruzari nije jače razvijena industrija i nema većih potencijalnih zagadivača zraka, pretpostavlja se da je zrak I kategorije.

Slika 2. Donji Kukuruzari

3.1.2. Gospodarska obilježja

Stanovništvo se pretežno bavi poljoprivrednom proizvodnjom, stočarstvom, trgovinom i obrtom, te seoskim i lovnim turizmom. Na području Općine Donji Kukuruzari prevladavaju poljoprivredne površine specifične za brdsko područje. Glavni vodotok općine je rijeka Sunja koja ima karakter brze gorske rijeke i prima vode brojnih brdskih potočića, a sama je desna pritoka Save. Prostor uz vodotok Sunje je prostor obradivih površina, više ili manje zapuštenih, te otvorenih livada i pašnjaka, dok je ostali prostor obrastao šumskom vegetacijom. Područje livada i pašnjaka predstavljaju podlogu za razvoj stočarstva i ratarstva u funkciji u stočarstva, kao i mogućnosti razvoja seoskog turizma.

Ukupna površina šuma na području općine Donji Kukuruzari iznosi cca. 4.346,76 ha, a najrasprostranjenije su šume hrasta, bukve, graba i kestena. Pod šumom se nalazi 35% šumskog područja koje je bogato s divljači, stoga je lovni turizam privredna grana s vrlo visokim potencijalom. Osim lovnog turizma, upravo zbog prirodnog bogatstva šumama, područje ima preduvjete za razvoj drvne industrije. S obzirom da se uglavnom radi o gospodarskim šumama, koje se iskorištavaju u skladu s "Osnovama gospodarenja" sastavljenim u skladu sa Zakonom o šumama, za očekivati je da će i u narednom razdoblju ova vrijednost i dalje prestavljati značajnu ulogu u gospodarskom razvitku Općine Donji Kukuruzari.

3.2. Demografska obilježja

U posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, općina Donji Kukuruzari ima 1.645 stanovnika, odnosno 620 kućanstava, raspoređenih u 15 naselja:

Tablica 2. Prikaz broja stanovnika/kućanstava po naseljima Općine Donji Kukuruzari (*Statistička izvješća 1441./2011. Statistical reports*).

Naselja	Broj stanovnika	Broj kućanstava
Babina Rijeka	124	44
Borojevići	118	53
Donja Velešnja	266	93
Donji Bjelovac	43	16
Donji Kukuruzari	296	90
Gornja Velešnja	70	23
Gornji Bjelovac	52	22
Gornji Kukuruzari	57	25
Knezovljani	83	28
Komogovina	127	56
Kostreši Bjelovački	43	13
Lovča	19	13
Mečenčani	147	59
Prevršac	121	46
Umetić	74	31
Naknadno popisani	5	8
Ukupno	1.645	620
Općina Donji Kukuruzari		

Uz površinu područja Općine Donji Kukuruzari od 113 km^2 gustoća naseljenosti iznosi $14,55 \text{ st/km}^2$, što je znatno manje od prosjeka Sisačko-moslavačke županije od 42 st/km^2 .

4. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU S OTPADOM

4.1. Prikupljanje otpada i transport

Komunalac Petrinja d.o.o. odvozi otpad sa tog područja od travnja 2014. godine, a do tada odvoz je obavljao Eko Flor Plus d.o.o..

Organiziranim odvozom obuhvaćeno je ukupno oko 1.645 stanovnika sa područja Općina, od čega je 620 kućanstava. Komunalni otpad iz domaćinstava prikuplja se u PVC posudama od 120 litara s poklopcem koji sprječava pristup životinjama i širenje neugodnih mirisa. Pored posuda zabranjeno je ostavljanje ostalog otpada i raznih vrećica koje omogućavaju razbacivanje otpada i nekontrolirano rasipanje. Posudu sa komunalnim otpadom korisnici iznose ispred ulaza objekta uz rub kolnika do 8 sati na dan odvoza. Otpad se ne razvrstava.

Odvoz komunalnog otpada obavlja se iz domaćinstava jednom tjedno po utvrđenom rasporedu s područja Općine Donji Kukuzari namjenskim vozilima. Organizirano sakupljen otpad s područja Općine Donji Kukuzari odvozi se i odlaze na odlagalište komunalnog otpada Taborište. O odlagalištu skrbi komunalno poduzeće “Komunalno Petrinja d.o.o., u vlasništvu grada Petrinja.

Biorazgradivi otpad koji se proizvede u kućanstvima te se uglavnom koristi u svrhu kompostiranja jer se stanovništvo bavi isključivo poljoprivrednom proizvodnjom.

Slika 3. Prikupljanje otpada i transport – Komunalac Petrinja d.o.o.

4.1.1. Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju

Na području općine Donji Kukuzari divlja odlagališta su nastala uglavnom nakon rata kada su se čistile ruševine i gradile kuće od obnove. No, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Općina Donji Kukuzari su sva divlja odlagališta uklonili i sanirali.

4.1.2. Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje glomaznog otpada i posebnih vrsta otpada

Glomazni otpad odvozi se godišnje, a akcija se najavljuje na web stranici Komunalca Petrinje te putem lokalnih medija. Odvoz se može naručiti i izvan termina ali u tom slučaju se plaća prijevoz sukladno redovnom cjeniku usluge ili se može osobno odvesti na odlagalište Taborište (do 1 m³).

4.2. Zeleni otoci

Zeleni otok je jasno označeno i lako dostupno mjesto na kojem građani mogu u namjenske spremnike odložiti odvojeno prikupljeni otpad koji svakodnevno nastaje u većim količinama kao što je papir, plastika, staklo itd. Ovako sakupljene sastavnice komunalnog otpada predaju se ovlaštenim sakupljačima na temelju međusobnih ugovornih obveza. Zeleni otoci moraju biti locirani na mjestima gdje je omogućeno njihovo sigurno punjenje i praznjenje uz što manje ometanja odvijanja svih vrsta prometa. Općina Donji Kukuzari sukladno svojim organizacijskim i finansijskim mogućnostima samostalno provodi aktivnosti usmjerene na odvojeno skupljanje sastavnica komunalnog otpada putem zelenih otoka.

Nakon postavljanja spremnika na određenu lokaciju, JLS su dužne redovito pratiti vrstu i količine otpada koji se odvojeno skuplja, te sukladno analiziranim podacima djelovati u smislu promjene mikrolokacije spremnika, izmjene učestalosti skupljanja, povećanja (ili smanjenja) broja spremnika i sl. te redovito izvještavati javnost o rezultatima. Osnovni problemi koji se javljaju prilikom sakupljanja sastavnica komunalnog otpada na zelenim otocima su:

- nesavjesno postupanje od strane stanovništva, u vidu nerazvrstavanja sastavnica te bacanja miješanog komunalnog otpada u postavljene spremnike,

- prevrtanje i uništavanje postavljenih spremnika od strane nepoznatih osoba,
- pražnjenje spremnika od strane neovlaštenih osoba.

Kako bi se riješili navedeni problemi, JLS poduzimaju niz mjera, usmjerenih uglavnom u edukaciju i preventivu, putem tiskanjem i distribucije letaka, brošura i slično, te usmjerenih u kontrolu i nadzor, putem komunalnih redara.

4.2.1. Podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neuklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Na području općine Donji Kukuruzari ne postoji odlagalište komunalnog otpada. Općina sukladno svojim organizacijskim i finansijskim mogućnostima samostalno provodi aktivnosti usmjerene na odvojeno skupljanje sastavnica komunalnog otpada putem zelenih otoka. Na području Općine Donji Kukuruzari nalaze se pet zelena otoka sa spremnicima za prikupljanje papira, stakla i plastike, koji se nalaze u naseljima:

- Donja Velešnja,
- Donji Kukuruzari,
- Knezovljani,
- Mečenčani i
- Komogovina.

Prikupljen otpad se sa zelenih otoka ne razvrstava već se odvozi na odlagalište Taborište. Nakon izgradnje reciklažnog dvorišta razmotrit će se potreba za zelenim otocima te će se oni po potrebi preraspodijeliti na druge lokacije, a razvrstan otpad iz njihovih spremnika će prikupljati ovlašteno poduzeće.

Kako bi se spriječilo nastajanje divljih, a posebno kako bi se odvajao koristan otpad iz komunalnog otpada i smanjila njegova ukupna količina koja se trajno odlaže na odlagalište potrebno je predvidjeti izgradnju reciklažnog dvorišta.

4.3. Reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani i ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (npr. otpadnog papira, drva, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog/glomaznog komunalnog otpada). Reciklažna dvorišta moraju biti tako organizirana i locirana da značajno pridonese:

- ostvarenju zadanih kvantitativnih ciljeva odvojenog skupljanja otpada,
- poboljšanju kvalitete usluge odvojenog skupljanja otpada,
- smanjenju broja nelegalnih odlagališta,
- efikasnijem sortiranju miješanog otpada.

Prema članku 35. točka 2. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Reciklažno dvorište mora omogućavati pristupačno korištenje svim stanovnicima, a osoba koja njime upravlja dužna je otpad zaprimati bez naknade te voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu. Otpad se treba odvojeno skladištiti u odgovarajućim spremnicima te predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada. Uvjeti kojima reciklažno dvorište mora udovoljavati propisani su Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN 23/14).

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), a u svrhu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (Fond) sufinancira u obliku financijske pomoći jedinicama lokalne samouprave (JLS), projekte izgradnje reciklažnih dvorišta (RD).

Općina Donji Kukuzari sukladno Zakonu i Prostornom planu uređenja Općine Donji Kukuzari u cilju izvršenja obaveze osigurala je lokaciju predviđenu za izgradnju reciklažnog dvorišta Planom gospodarenja otpadom Općine Donji Kukuzari.

Prostornom planu općine Donji Kukluruzari na području naselja Donja Velešnja planira se izgradanja *reciklažnog dvorišta*, te raspisivanje natječaja.

4.4. Vrste i količine proizvedenog otpada

U 2005. godini donesena je Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05, 39/09) koja je osigurala točno razvrstavanje i nadzor otpada. Osnovna svrha podjele otpada je praćenje tijeka otpada što je jedna od najvažnijih i prioritetnih mjera u cjelovitom sustavu gospodarenja otpadom.

Otpad se razvrstava prema svojstvu na:

- komunalni otpad,
- neopasni otpad,
- opasni otpad,
- inertni otpad.

Komunalni otpad nastaje u kućanstvu, komunalnim djelatnostima (čišćenje i održavanje javnih površina, tržnica), u privredi (uredi), ustanovama (škole) itd. Komunalni otpad pretežno obuhvaća kruti otpad, koji se organizirano sakuplja i zbrinjava u okviru komunalnih djelatnosti. To je otpad koji se zbog svojih svojstava može zbrinjavati bez posebne pred obrade odnosno pripreme. Za gospodarenje komunalnim otpadom odgovorni su gradovi i općine.

Neopasni otpad je svaki onaj otpad koji nema neko od navedenih svojstava koja karakteriziraju opasni otpad (vidjeti definiciju opasnog otpada).

Opasni otpad sadrži tvari koje imaju jedno od sljedećih obilježja:

- H 1 – Eksplozivno
- H 2 – Oksidirajuće
- H 3-A – Jako zapaljivo

- H 3-B – Zapaljivo
- H 4 – Nadražujuće
- H 5 – Opasno
- H 6 – Toksično
- H 7 – Karcinogeno
- H 8 – Nagrizajuće
- H 9 – Zarazno
- H 10 – Reproduktivno toksično
- H 11 – Mutageno
- H 12 Otpad koji u dodiru s vodom, zrakom ili kiselinom oslobađa toksične ili vrlo toksične plinove.
- H 13 – Senzibilizirajuće
- H 14 – Ekotoksično
- H 15 Otpad sposoban na bilo koji način, nakon zbrinjavanja, rezultirati drugom tvari, koja posjeduje bilo koje od gore navedenih svojstava.

Opasni otpad se zbog svoje štetnosti i potencijalne opasnosti mora posebno nadzirati i to od mjesta natanka do mjesta konačnog odlaganja, uključujući monitoring samog mjesta privremenog ili trajnog odlaganja.

Probletičan otpad je opasni otpad koji nastaje u kućanstvu, kao što su:

- otpadne baterije,
- onečišćena ambalaža od raznih kemikalija,
- žarulje, svjetiljke,
- lijekovi, kozmetički proizvodi,

- razni drugi predmeti koji sadrže opasne tvari.

Zbog velikog sadržaja štetnih odnosno opasnih sastojaka, problematičan otpad izravno ugrožava zdravlje ljudi i životinja te predstavlja opasnost za okoliš.

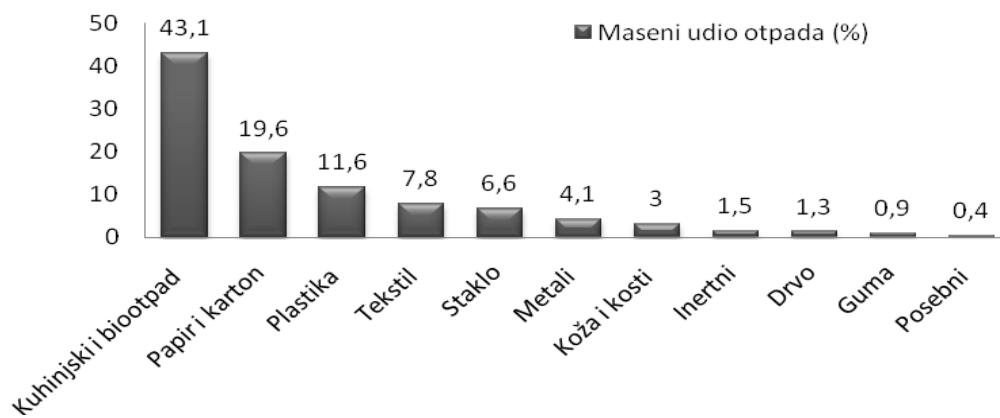
Radioaktivni otpad podliježe posebnim propisima (međunarodni i nacionalni propisi), pa je izuzet iz kataloga opasnog otpada.

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertni otpad nije topljiv, nije zapaljiv, nije biorazgradiv. S tvarima s kojima dolazi u kontakt ne djeluje tako da bi to utjecalo na zdravlje ljudi, životinjskog i biljnog svijeta ili na povećanje dozvoljenih emisija u okoliš.

4.5. Sastav komunalnog otpada

Sastav komunalnog otpada mijenja se ovisno o sredini u kojoj nastaje i ovisi o mnoštvu čimbenika kao što su: standard stanovništva, tip naselja, dostignuta razina komunalne infrastrukture i slično.

Prosječni sastav komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u kontinentalnom dijelu je prikazan na Sl. 4. U sitnom otpadu (manji od 40 mm) pretežni udio ima biootpad, usitnjeno staklo, metali (čepovi boca) i dr. Kako bi se utvrdio stvarni sastav otpada potrebno je za praćenje, potrebno je provesti sortiranje otpada u trajanju od najmanje tjedan dana u dva godišnja doba.

Slika 4. Prosječni sastav komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u kontinentalnom dijelu (Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine).

Prema podacima dobivenima od poduzeća Eko Flor Plus d.o.o. iz Oroslavlj u razdoblju od 2011. do (3 mjeseca) 2014. godine na odlagalište odloženo je 1.193,80 t komunalnog otpada s područja Općine Donji Kukuzari. U razdoblju od 4 mjeseca 2014. pa do 4 mjeseca 2015. na području općine Donji Kukuzari Komunalac Petrinja d.o.o. prikupio je oko 200 t komunalnog otpada te odloženo na ne sanirano odlagalište Taborište. S obzirom na dobivene podatke od poduzeća možemo zaključiti da na području općine Donji Kukurizari u razdoblju od 2011. godine do 2015. godine prikupljeno je 1.393,80 tona komunalnog otpada (Tab.3.).

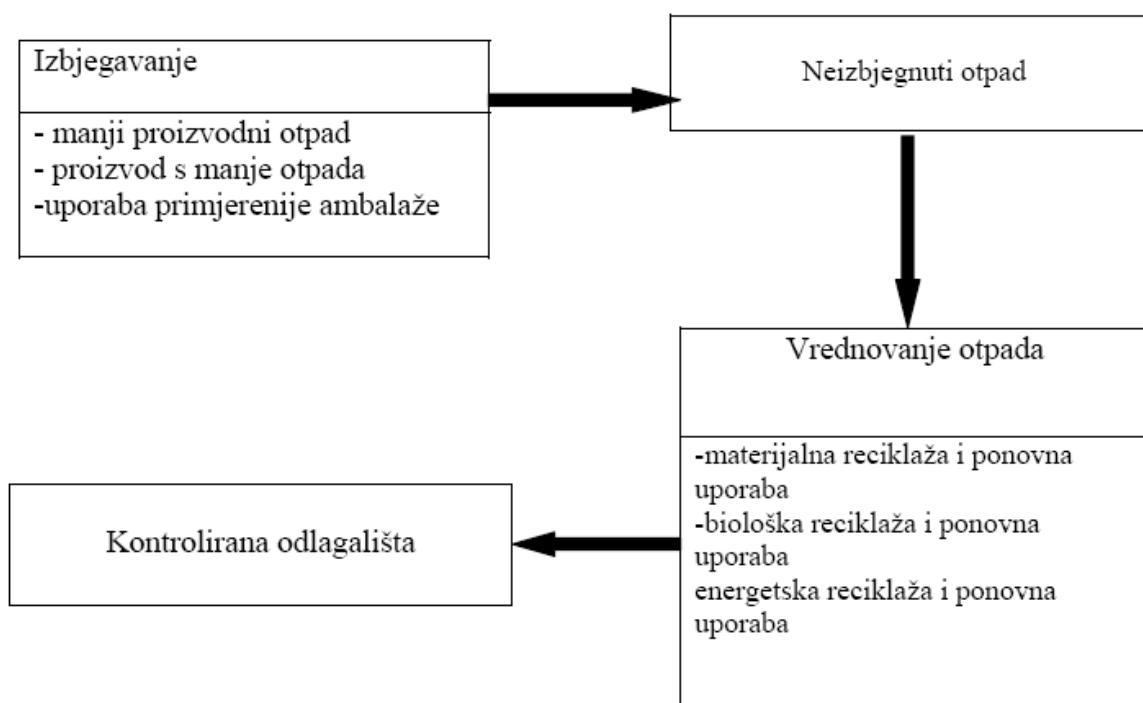
Tablica 3. Količina odloženog otpada s područja Općine Donji Kukuruzari u razdoblju od 2011. – 2014. godine.

Tvrтka	Godina	Količina odloženog otpada (t)
Eko Flor Puls d.o.o. Oroslavlje	2011.	296,485
	2012.	424,127
	2013.	387,07
	2014. (do 3 mjesec)	86,12
Ukupno		1.193,80
Komunalac Petrinja d.o.o. Petrinja	od 4 mjesec 2014. do 4.mjeseca 2015.	200,0
SVE UKUPNO		1.393,80

5. MJERE GOSPODARENJA I PRIKUPLJANJE OTPADA

5.1. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Gospodarenje otpadom obuhvaća mjere za sprječavanje nastanka i smanjivanje količina otpada, bez uporabe postupaka i/ili načina koji predstavljaju rizik po okoliš te mjere za sprječavanje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš (Sl.5.).

Slika 5. Shematski prikaz gospodarenja otpadom.

Prioritet svakog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom treba biti sprečavanje nastanka otpada. Bit izbjegavanja nastanka otpada sadržana je u izreci: "*Najbolji otpad je onaj koji uopće ne nastane*". Pod tim se podrazumijeva činjenica da otpad koji se izbjegne ne ošteće čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača mogu se smanjiti količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti.

Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada u praksi se vrlo teško postiže, ali tome treba težiti. Smanjenje količina otpada, kao i opasnih svojstava otpada, može se postići:

- sprečavanjem nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada,
- sprečavanjem ugrađivanja štetnih sastojaka u proizvode za tržište,
- sprečavanjem miješanja raznih vrsta materijala pri proizvodnji novih roba za tržište koji onemogućava da se otpadni materijal koristi za ponovnu upotrebu.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje obvezu odvojenog skupljanja i skladištenja otpada kojega se vrijedna svojstva mogu iskoristiti (Sl.6.). Osim toga, prigodom sakupljanja komunalnog otpada, iz njega se mora izdvojiti opasan otpad.

Slika 6 Odvojeno prikupljanje otpada.

Primarna reciklaža i odvojeno skupljanje otpada provodi se za one otpadne tvari koje se mogu tehnički i finansijski vratiti u kružni tok. Temeljna zadaća odvojenog sakupljanja otpada je smanjivanje potencijala komunalnog otpada koji treba odložiti na odlagališta otpada, odnosno obraditi i energetski iskoristiti prije odlaganja. Odvojeno skupljanje otpada provodi se cjelovitim stručnim osmišljavanjem i tržišnim nadmetanjem u kojem sudjeluju privatni i javni sektor. U Republici Hrvatskoj su se od 1990-tih postupno razvijali sustavi odvojenog skupljanja papira, kartona, ambalažnog otpada (staklenog, PET i metalnog), zelenog otpada, starih baterija, lijekova, ulja, auto-guma, metalnoga glomaznog otpada i građevinskog otpada i utemeljena su reciklažna dvorišta i „zeleni otoci“.

Tijekom 2005. i 2006. godine uspostavljeni su sustavi gospodarenja posebnim kategorijama otpada (ambalaža i ambalažni otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori) koji su postići odlične efekte, kako u zaštiti okoliša tako i

u razvoju gospodarstva. Značajan napredak u odvojenom skupljanju ambalaže i ambalažnog otpada postignut je uspostavljanjem novoga „depozitnog“ sustava prikupljanja ambalaže i ambalažnog otpada na temelju Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11).

Rast otpada je uzrokovan porastom životnog standarda i potrošačkih navika, velikim industrijskim rastom koji sa sobom nosi i povećanu proizvodnju otpada uključujući i opasan otpad. Nastojanja da se količina otpada za odlaganje smanji te da se isti zbrine na ekološki prihvatljiv način pokrenuta su još sedamdesetih godina prošlog stoljeća kada su u EU donese i prve konkretnе zakonske odredbe. U zadnjih tridesetak godina osmišljeno je i više tehničko-tehnoloških postupaka za obradu različitih vrsta otpada koji su sastavni dijelovi sustava gospodarenja otpadom na razini pojedinih gradova odnosno regija.

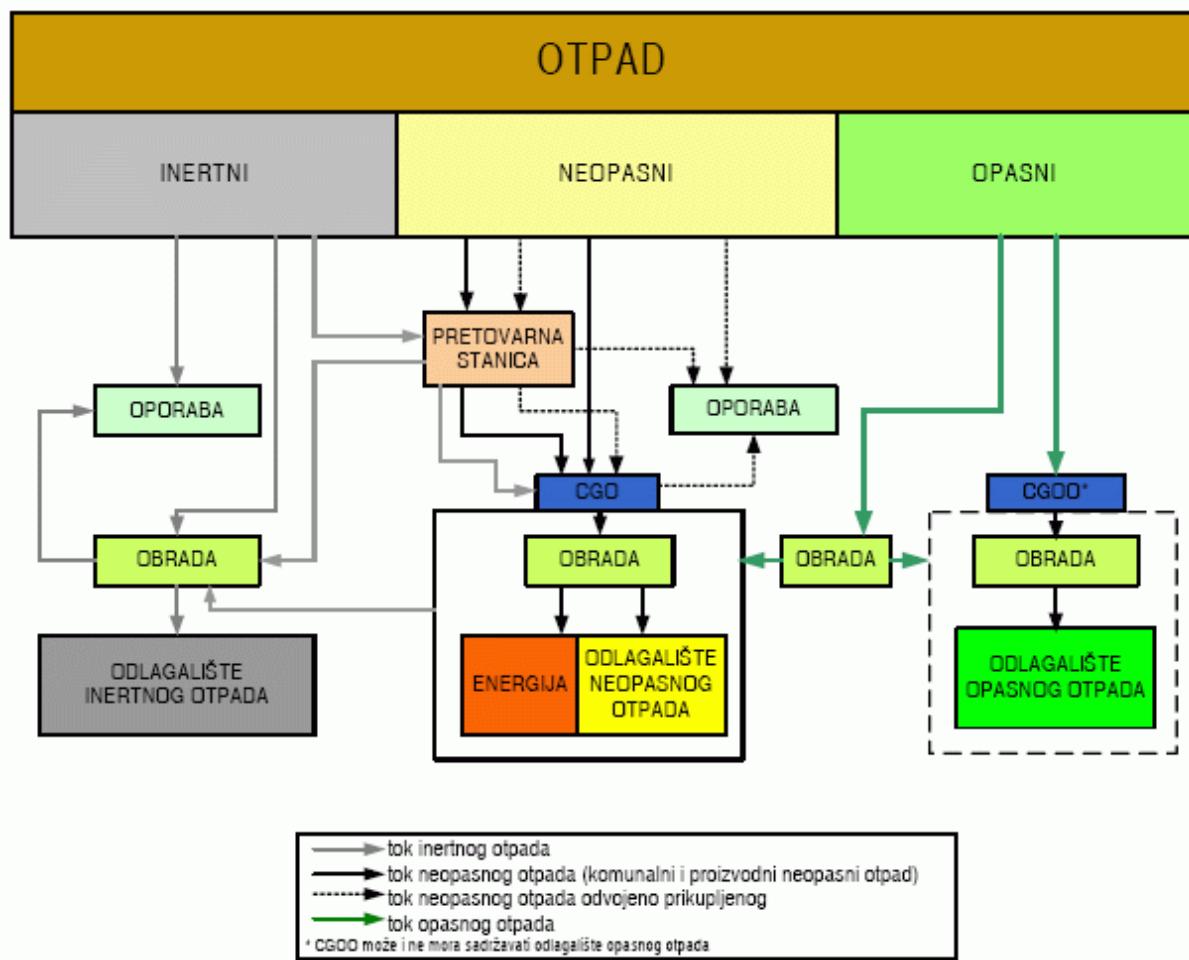
Osnovni koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom čine sljedeći elementi:

- izbjegavanje i smanjivanje količina otpada,
- odvojeno skupljanje otpada (primarna reciklaža),
- skupljanje i prijevoz otpada,
- skladištenje otpada - centar za gospodarenje otpadom,
- obrada otpada,
- odlaganje otpada.

Ti elementi su usmjereni prema i objedinjuju se u osnovnoj infrastrukturi sustava, a to je **centar za gospodarenje otpadom** (CGO). Suvremeno, ekonomski opravdano i racionalno odlagalište može se izvesti samo kao novo odlagalište i to pod uvjetom da se na njemu odlažu dovoljno velike količine otpada. Do realizacije CGO koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom nastojat će se provoditi kroz reciklažno dvorište i na postojećem odlagalištu otpada.

- Ciljevi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom su u najvećoj mogućoj mjeri:
- smanjivanje količina otpada koji nastaje;
- smanjivanje količina otpada koji se odlaže na odlagališta tijekom primarnog odvajanja korisnog otpada;

- smanjivanje udjela biorazgradivog otpada u odloženom komunalnom otpadu;
- smanjivanje negativnog utjecaja odloženog otpada na okoliš, klimu i ljudsko zdravlje;
- gospodarenje proizvedenim otpadom na principima održivog razvoja;
- energetsko iskorištavanje otpada za proizvodnju energije.

Slika 7. Organizacija sustava sakupljanja otpada.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom ima osnovni cilj, a to je ostvariti pozitivni učinak na okoliš kako se generiranjem otpada ne bi narušile postojeće ekološke bilance i ravnoteža. Navedeno se može postići samo odgovornim i razumnim postupanjem s proizvedenim otpadom čime se jedino može jamčiti društveni razvitak u skladu s prirodom, što je terminološki definirano pojmom održivog razvoja. U tom smislu osnovne postavke cjelovitog sustava gospodarenja otpadom polaze od načela potpunog nazora otpada od mjesta

nastanaka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja. Između ove početne i krajnje točke postoji cijeli niz mjera koje su u postupku provođenja hijerarhijski podređena jedna drugoj.

Sukladno novo donesenoj zakonskoj regulativi, cjeloviti sustavi gospodarenja otpadom definiraju zbirne radnje u okviru tehničkih i organizacijskih normi koje su u skladu sa tehničkim i ekonomskim polazištim uključuju sljedeće hijerarhijske postavke:

- izbjegavanje nastanka otpada,
- smanjenje količina i vrsta otpada,
- ponovna upotreba otpada za istu namjenu uz obradu,
- ponovna upotreba bez obrade,
- recikliranje otpada, iskorištavanje uz obradu,
- obrada otpada,
- odlaganje otpada.

5.2. Mjere i ciljevi

5.2.1. Zakonska regulativa u funkciji izbjegavanja i smanjenja količine komunalnog otpada

Zakonska regulativa kojom je ustanovljen pravni okvir za provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u jednom svom segmentu govori i o mjerama koje su vezane za izbjegavanje otpada u kojoj je osmišljen cijeli niz općih i posebnih mjera za ostvarivanje zacrtanih ciljeva. Osim državne razine iste se jednim dijelom implementiraju na regionalnoj i lokalnoj razini te ih je sustavno potrebno provoditi i na području Općine Donji Kukuzari.

Prioritetnu aktivnost u sustavu gospodarenja otpadom čine mjere izbjegavanja nastanka i smanjivanje količina otpada. Za izbjegavanje otpada razlikuju se mjere poduzete u proizvodnji i potrošnji materijalnih dobara.

U proizvodnji materijalnih dobara izbjegavanje otpada obuhvaća:

- razvoj reciklaže,
- razvoj "čišće" proizvodnje,
- proizvodnja proizvoda s manjim potencijalom otpada.

Smanjivanje i prevencija proizvodnog otpada na mjestu nastanka najbolje se postiže primjenom čistije proizvodnje.

U potrošnji proizvoda, izbjegavanje otpada generalno obuhvaća:

- korištenje proizvoda s manjim potencijalom otpada,
- racionalno korištenje i postupanje s otpadnim tvarima.

Ako se izbjegne nastanak otpada, potreba za sakupljanjem i gospodarenjem otpadom, a time i pritisak na okoliš bit će potpuno uklonjen.

5.2.2. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

Uspješnost implementiranih mjer uveliko ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom. Za početak treba pristupiti odvojenom prikupljanju otpada. Da bi se ostvarile pozitivne promjene u izbjegavanju nastanka i smanjenju količina otpada od velike je važnosti sustavna edukacija stanovništva. Edukacija mora biti organizirana, ciljana i redovita. Potrebno je razvijati svijest šire javnosti o uzročno-posljedičnoj vezi ponašanja zajednice i pojedinca i nastanka otpada. Cilj edukacije je u postupno mijenjanje navika i prihvatanje novih obrazaca ponašanja (potrošačkog ponašanja i odnosa prema okolišu i otpadu).

Realno je za očekivati da će za prve rezultate trebati dulje vrijeme i disciplinirano pridržavanje svih predviđenih mjer za izbjegavanje nastanka otpada i u cijelosti mjer gospodarenja otpadom.

Osnovne preventivne mjeru za smanjenje otpada koje uključuju sektor proizvodnje i potrošnje materijalnih dobara su:

- spriječiti nepotrebno nastajanje pojedinih vrsta otpada,
- spriječiti da se u proizvod za tržište ugrađuju štetni sastojci,
- spriječiti miješanja raznih vrsta materijala pri proizvodnji novih roba za tržište koji onemogućava da se otpadni materijal koristi za ponovnu uporabu,
- u okviru tehničkih i gospodarstvenih mogućnosti robu treba oblikovati, proizvoditi i prerađivati da se ostatne tvari mogu maksimalno ponovno iskorištavati,

- načine prodaje novih proizvoda i preuzimanja iskorištenih proizvoda regulirati tako da se količina otpada kod krajnjih potrošača stvara u što manjem obujmu,
- proizvode upotrebljavati tako da nakon njihove primjene ostaje što manje štetnih tvari odnosno što manje otpada,
- razviti tržišta za materijale koji se mogu reciklirati i poticati potražnju za takvim materijalima, uvođenje proizvoda od recikliranog materijala ili s povećanim udjelom takvog materijala,
- provoditi promidžbene i edukacijske aktivnosti na promoviranju mjera za smanjenje otpada.

Preventivne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada su univerzalne mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada. Sumarni prikaz općih preventivnih mjer za izbjegavanje nastanka otpada u proizvodnji i potrošnji je:

- izbjegavati nastanak otpada u proizvodnji razvojem tehnologije koja ne stvara otpad,
- vraćati otpad u vlastitu proizvodnju, upućivati ga na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima,
- proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi;
- pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom ambalaže i štetnosti otpada,
- proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži i ne pakirati ih u ambalažu koja služi zajednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad,
- ne kupovati proizvode koji se ne mogu reciklirati, odnosno izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno pri kupovanju preferirati povratnu ambalažu, smanjiti korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.,
- koristiti medije i obrazovne institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja,
- stimulirati kupovine ekološki povoljnih proizvoda,

- promicati načela čistije proizvodnje u industriji, uz poticanje potvrđivanja sustava upravljanja okolišem (EMS, ISO 14000) i označavanja ekološki povoljnih proizvoda.

5.2.3. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Opće mjere podrazumjevaju mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada. Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada nametnuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite kakvoće okoliša.

Sukladno članku 28. stavku 3 Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Gospodarenje posebnim kategorijama otpada utvrđuje se posebnim propisima.. Posebne kategorije otpada su:

- ambalaža i ambalažni otpad
- otpadni električni i elektronički uređaji i oprema
- otpadna vozila
- otpadne baterije i akumulatori
- otpadne gume
- otpad iz rudarstva i eksploatacije mineralnih sirovina
- otpadna ulja
- otpad iz industrije titanovog dioksida
- poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenil
- otpad koji sadrži azbest
- muljevi iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

- medicinski otpad
- građevinski otpad.

U Općini Donji Kukuruzari ambalaža i ambalažni otpad se sakuplja u kontejnerima za posebno prikupljanje otpada smještenim na zelene otoke. PET, plastika i limenke skupljaju se u žuti kontejner, papir i karton u plavi te staklo u sivi kontejner. Sav otpad sakuplja i preuzima ovlašteni sakupljač.

Na području Općine Donji Kukuruzari otpadna vozila se sakupljaju od strane ovlaštenih skupljača na poziv ili pak osobnom dopremom otpadnog vozila na lokaciju ovlaštenih tvrtki. Građani koji posjeduju otpadno motorno vozilo imaju pravo na naknadu za predaju otpadnog vozila skupljaču. Otpadna vozila moraju se skupljaču predati u cijelosti inače se ne ostvaruje pravo na naknadu.

Na području Općine Donji Kukuruzari EE otpad se sakuplja od strane ovlaštenih skupljača na poziv.

Na području Općine Donji Kukuruzari ne postoji organizirano prikupljanje otpadnih baterija, akumulatora, otpadnih guma, otpadnih ulja niti otpada koji sadrži azbest.

Istrošene akumulatore moguće je vratiti i u trgovinu u kojoj se kupuje novi, jer su trgovine sa takvom vrstom proizvoda dužne preuzeti stare akumulatore. Otpadno motorno ulje zajedno sa posudama te zauljenim filtrima mogu se odnijeti na benzinske pumpe.

Otpadne gume stanovništvo Općine Donjih Kukuruzara može predati kod vulkanizera prilikom zamjene novih guma ili predati ovlaštenim skupljačima otpadnih guma. Ovlašteni skupljač otpadnih guma dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma.

Otpadna ulja i otpad koji sadrži azbest stanovništvo može predati ovlaštenom sakupljaču.

5.2.4. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Primarna reciklaža temelji se na odvojenom sakupljanju iskoristivih otpadnih tvari i to na mjestu nastanka otpada. Na taj se način formiraju odvojeni tokovi različitih vrsta iskoristivih i opasnih otpadnih tvari. Odvojeni tokovi pojedinih vrsta otpada (npr. autoguma, lijekova, ulja, EE otpada, građevinskog otpada, akumulatora, zelenog otpada i lako

biorazgradivog otpada, papira, starih automobila, stakla, metalne i plastične ambalaže i dr.) dugoročno jamče kvalitetnu reciklažu. Za što uspješniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja neophodan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva preko postojećih projekata koji se već provode, a za buduće, u kojima će sudjelovati pojedinci, nevladine organizacije, odgojno-obrazovne ustanove, javne i državne institucije te jedinice lokalne samouprave. Primarna reciklaža i odvojeno skupljanje otpada stalno se dopunjava i mijenja, ovisno o stanju tehnike i tržišnih uvjeta.

Odvojeno prikupljanje je preduvjet za racionalno korištenje otpada. Ukoliko ono izostane, otpad koji se dobije mješavina je, u pravilu najgorih osobina svih sastojaka u njemu, a to u velike smanjuje broj mogućnosti za njegovo korištenje i sigurno uklanjanje.

Sustav odvojenog prikupljanja može se organizirati na različite načine:

- reciklažna dvorišta i zeleni otoci opremljeni spremnicima i posudama u kojima se, ovisno o veličini i izvedbi, odvojeno prikuplja desetak različitih vrsta iskoristivih otpadnih tvari i opasnog otpada od stanovnika,
- spremnici i posude za pojedine vrste otpada na više sabirnih mjesta u naselju ili postavljanje posuda za odvojeno prikupljanje uz spremnik za sakupljanje komunalnog otpada,
- malootkupne stanice; broj, veličina i izvedba kojih izravno i isključivo ovise o tržišnim uvjetima (uključujući malootkup u sortirnicama, odnosno tvornici papira, stakla, plastike i metala).

U svrhu sprečavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom.

Za prikupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Donji Kukuruzari potrebno je primijeniti sljedeće mjere:

- Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.
- Osigurati redoviti odvoz miješanog komunalnog otpada korištenjem specijalnih vozila kojima će se spriječiti rasipanje otpada te širenje neugodnih mirisa.

- Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada sukladno članku 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13). Po donošenju Odluke predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Osim navedenih mjera potrebno je provoditi i mjere za izbjegavanje i smanjenje nastajanja komunalnog otpada u kućanstvima te iz javnih i uslužnih djelatnosti.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada u kućanstvima su:

- izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu (npr. kupovati namirnice u povratnim staklenim bocama),
- izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu (papirnate čaše, tanjuri, pribor, salvete),
- izbjegavati korištenje folija i vrećica za pakiranje na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti i višekratno koristiti,
- organsku hranu kompostirati ili njome hranići domaće životinje.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje komunalnog otpada iz javnih i uslužnih djelatnosti su:

- koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova,
- s ciljem smanjivanja potrošnje papira, u što većoj mjeri koristiti elektronske zapise,
- u školi omogućiti reciklažu posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količina te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja,
- u ugostiteljskim radnjama koristiti piće u nepovratnim bocama i ne koristiti jednokratni pribor za jelo.

Mjere odvojenog sakupljanja i oporabe komunalnog otpada imaju glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

5.2.5. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Glavnu ulogu u cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova oporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada.

Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike na području Općine Donji Kukuzari već se provode, a potrebno nadogradnja elemenata za odvojeno prikupljanje navedenih vrsta otpada se planira riješiti uspostavom reciklažnog dvorišta. Krupni (glomazni) otpad prikupljat će se, osim u reciklažnom dvorištu, putem spremnika većeg kapaciteta postavljenim na unaprijed određenim lokacijama. Potrebno je osigurati redovito pražnjenje svih spremnika.

5.3. Procjena količine otpada za razdoblje 2015. – 2021. godine

Rast količine otpada koju generira prosječan stanovnik je u izravnoj vezi s količinom potrošnje, a potrošnja se potiče radi prioriteta rasta ekonomije. Kretanje količina otpada u narednim godinama ovisit će o mnogim promjenama, primjerice demografskim, gospodarskim, sociološkim, itd. Također, ovisit će i o provođenju mjera za postupanje s otpadom (odvojeno skupljanje i odvoz otpada, odvojeno skupljanje i predavanje izdvojeno skupljenih sekundarnih sirovna prerađivačima itd.), a koje su predložene ovim Planom gospodarenja otpadom.

Općina Donji Kukuzari će problem zbrinjavanja otpada rješavati na postojećoj lokaciji odlagališta otpada Taborište. Ukoliko se u međuvremenu pronađe cjelovito rješenje gospodarenja otpadom na razini županije.

Procjena količine otpada kojeg će se odlagati na odlagalište napravljena je za slučaj da neće doći do odlaganja na regionalnom odlagalištu otpada. Prepostavlja se da će rasti količina otpada koji će građani sami dovoziti na odlagalište tako da će se smanjivati broj novonastalih divljih deponija kao i količina otpada na već postojećim divljim deponijama.

U posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine, Općina Donji Kukuruzari ima 1.645 stanovnika što je 18,4% manje u odnosu na broj stanovnika 2001. godine (2.017 stanovnika).

Procjenom količine otpada utvrđeno je da će se 2021. godine količina otpada smanjiti za 3,8 % u odnosu na 2013. godinu (Tab.4.). Nastavkom provedbe ciljeva i mjera propisanih ovim Planom, prvenstveno uspostavom reciklažnog dvorišta i pravilnog upravljanja zelenim otocima moguće je i dodatno smanjenje količine otpada u odnosu na 2013. godinu.

Tablica 4. Procjena količine otpada s područja Općine Donji Kukuzari za razdoblje 2015. – 2021. godine.

Godina	Broj stanovništva	Količina otpada (kg/stanovniku/danu)	Komunalni otpad (t/god)
2011	1.645	0,49	296,485
2012	1.614,74	0,71	424,127
2013	1.584,48	0,67	387,07
2014	1.554,22	0,50	286,12
2015	1.523,96	0,49	275,25
2016	1.493,70	0,48	264,38
2017	1.463,44	0,47	253,51
2018	1.433,18	0,46	242,64
2019	1.402,92	0,45	231,77
2020	1.372,66	0,44	220,90
2021	1.342,4	0,43	210,03

6. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

Provedbom planova gospodarenja otpadom sustav gospodarenja otpadom u Hrvatskoj organizira se kao integralna cjelina svih sudionika u sustavu na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

U cilju implementacije I.V.O. (**Izbjegavanje – Vrednovanje – Odlaganje**) koncepta, sljedeći su projekti od važnosti za provedbu mjera propisanih ovim PGO:

- organizacija sustava za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada, najkasnije do 1. siječnja, 2020. godine,
- organizacija sustava za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpanjavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada, najkasnije do 1. siječnja, 2020. godine,
- izgradnja centra za gospodarenje otpadom.
- Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.
- Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Donji Kukuruzari po potrebi.
- Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se doneše Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

- Izrada projektne dokumentacije za gradnju reciklažnog dvorišta.
- Izgradnja reciklažnog dvorišta.
- Podnošenje Izvješća o izvršenju Programa gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.
- Provođenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine
- Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.
- Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.
- Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada.

Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

7. ODGOVORNOST U PROVEDBI PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Odgovornost u procesu unapređivanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom s definiranjem uloga i aktivnosti imaju sljedeći sudionici:

- jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi),
- proizvođači otpada – kućanstva,
- drugi proizvođači otpada i proizvoda,
- skupljači i obrađivači otpada,
- strukovne, poslovne i druge udruge,
- uvoznici i izvoznici,
- jedinice područne (regionalne) samouprave (županije),
- druga središnja tijela državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije),
- ministarstvo zaštite okoliša i prirode,
- fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost,
- agencija za zaštitu okoliša,
- Hrvatski sabor i Vlada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave (donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi te se objavljuje u službenom glasilu),
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Provedbu obveza iz članka 28. stavka 1. točke 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada) osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave (komunalni redar) na način propisan čl. 36 Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji uključuje:

- mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada,
- mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš.

Navedene mjere uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 13. članka 36 Zakona.

Radi provedbe navedenih mjer komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru). Rješenjem se određuje: lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja. Protiv rješenja može se izjaviti žalba nadležnom upravnom tijelu. Istekom roka određenog rješenjem komunalni redar utvrđuje ispunjavanje obveze određene rješenjem. Ako komunalni redar utvrdi da obveza određena rješenjem nije izvršena, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada.

Ako komunalni redar utvrdi postojanje opravdane sumnje da je opasni ili drugi otpad odbačen na nekretnini čiji vlasnik, odnosno posjednik, ako vlasnik nekretnine nije poznat, odnosno osoba koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), ne dopušta pristup radi utvrđivanja činjeničnog stanja u vezi odbačenog otpada, komunalni

redar ovlašten je zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove radi pristupa na nekretninu u svrhu utvrđivanja činjenica.

Jedinica lokalne samouprave dužna je podatke utvrđene rješenjem mjesечно unositi u mrežnu aplikaciju sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada iz članka 137. stavka 3. točke 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada, troškovima uklanjanja odbačenog otpada i provedbi navedenih mjera podnijeti predstavničkom tijelu te jedinice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je, temeljem izvješća komunalnog redara, donijeti odluku o provedbi posebnih mjera sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada. Sredstva za provedbu mjera osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom), na kojem se otpad nalazio.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada te osigurati provedbu gore navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

Jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Prema članku 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinica lokalne samouprave obveznik je plaćanja naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. FZOEU po službenoj dužnosti donosi rješenje o obvezi plaćanja naknade i ona se uplaćuje u korist Fonda radi sufinanciranja odvojenog sakupljanja otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je u dokumentima koje donosi temeljem ovoga Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim prostornim planovima ne odrede lokacije predmetnih građevina u roku određenom posebnim propisom, odluku o tim lokacijama donosi Vlada Republike Hrvatske u roku tri mjeseca nakon isteka gore navedenog roka.

Država je dužna osigurati sanaciju okoliša na zatečenim lokacijama koje su visoko opteretile opasnim otpadom nepoznate osobe ili osoba koja je prestala postojati ako nema pravnog slijednika utvrđenog ovim planom.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i dužna je osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku od godine dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Sve ostale obaveze proizašle iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave dužna je provesti u roku tri mjeseca od stupanja Zakona na snagu.

U svrhu educiranja stanovništva potrebno je istražiti javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti te izraditi komunikacijsku strategiju koja će obuhvatiti:

- promidžbene poruke, slogane,
- edukacijske i promidžbene aktivnosti,
- edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.),
- predškolski uzrast, osnovne škole, srednje škole, fakultete,
- gospodarske tvrtke,
- kućanstva,
- program odvijanja aktivnosti.

8. ORGANIZACIJSKE ASPEKTI, IZVORE I VISINU FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Sustav gospodarenja otpadom temelji se na sljedećem:

- prevencija nastajanja otpada,
- ponovna uporaba,
- materijalna oporaba,
- energetska oporaba ili druge vrste obrade te
- konačno odlaganje ostatnog otpada.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13) sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se državnim proračunom, proračunom jedinica područne (regionalne) samouprave, proračunima lokalne samouprave, kreditima, sredstvima međunarodne pomoći, ulaganjima stranih ulagača, doprinosima i naknadama iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom. Osim sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna danas se najčešće koriste sljedeći finansijski elementi:

- sufinanciranje od Fonda za zaštitu i energetsku učinkovitosti,
- proračun Sisačko-moslavačke županije,
- proračun Općine Donji Kukuzari.

Mjere za izbjegavanje i smanjenje količine nastalog otpada najčešće se provode na mjestu njegovog nastanka, kod proizvođača otpada (gospodarstvo, kućanstvo itd.). Za procjenu troškova pojedinih mjera potrebno je mjere prethodno osmislići i definirati. Većinu ovih mjera određuje država, a županija i jedinice lokalne samouprave provode mjere i samostalno organiziraju većinom mjere na području edukacije i razvoja odnosa s javnošću.

Troškovi gospodarenja otpadom obračunavaju se prema kriteriju količine i svojstvu otpada uz primjenu načela "onečišćivač plaća". Iznimno, za komunalni otpad iz kućanstva

mogu se primjeniti i drugi obračunski kriteriji u skladu s propisom kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

Prema Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine, sredstva za provedbu projekata će se moći osigurati iz javnih i privatnih izvora:

Javni izvori financiranja:

- državni proračun,
- proračuni jedinica lokalne i regionalne samouprave i sredstava komunalnih društava (u vlasništvu jedinica lokalne samouprave),
- EU fondovi (predpristupni program ISPA i IPA; strukturni fondovi za države članice).
- Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (FZOEU),
- krediti banaka (Svjetska banka, Europska banka za razvoj, Europska investicijska banka, itd.)

Privatni izvori financiranja:

- privatna ulaganja u CGO-e (javno-privatno partnerstvo, koncesije i dr.),
- privatna ulaganja u primarno izdvajanje i prikupljanje otpada – postrojenja za reciklažu i skupljanje.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost finansijski podržava i potiče programe i projekte na području zaštite okoliša:

- sanacije i poboljšavanja upravljanja odlagališta te postupno zatvaranje postojećih odlagališta komunalnog otpada,
- sanacije divljih odlagališta koja svojim postojanjem predstavljaju opasnost za okoliš i ljudsko zdravlje te za sprečavanje nenadziranog odlaganja otpada,
- gradnju centara za gospodarenje otpadom, centara za gospodarenje opasnim otpadom i odlagališta za inertni otpad,
- sanacije odlagališta opasnog otpada – lokacije visoko onečišćenog okoliša,
- poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada (postavljanje zelenih otoka radi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada u kontejnerima za staklo, papir, plastiku, bio-razgradivi otpad i dr.),
- uspostavu i unapređivanje sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada i to: ambalažom i ambalažnim otpadom, otpadnim električkim i

elektroničkim uređajima i opremom, vozilima kojima je istekao vijek trajanja, otpadnim baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, otpadnim gumama, infektivnim otpadom iz zdravstvenih ustanova, otpadom iz rудarstva i eksploatacije mineralnih sirovina i otpadnim uljima.

Zadnjih je godina u Europskoj Uniji zabilježen porast suradnje javnog i privatnog sektora s ciljem razvijanja i gradnje infrastrukture s područja zaštite okoliša i transporta zbog niza prednosti kao što su: brza gradnja infrastrukture, brža provedba, manji ukupni troškovi, kvalitetnija usluga, stvaranje dodatnih prihoda i učinkovitije upravljanje.

Javno - privatno partnerstvo je oblik suradnje između tijela javne vlasti i privatnog sektora koja podrazumijeva to da privatni sektor sudjeluje ne samo u realizaciji projekta nego i u procesu odlučivanja uravnoteženom raspodjelom rizika. Ovisno o stupnju uključenosti javnog i privatnog sektora i o alokaciji rizika, ugovori s područja dugoročne suradnje ta dva sektora obuhvaćaju aktivnosti financiranja, dizajniranja, implementacije i operacionalizacije projekta.

Izmjenama i dopunama Proračuna Općine Donji Kukuzari za 2015. godinu predviđena su sredstva za Program održive komunalne infrastrukture u 2015. godini u iznosu od 1.681.000,00 kuna i to za:nabavu kanti za smeće u iznosu od 391.000,00 kuna; za izradu Plana gospodarenua otpada 25.000,00 kuna, za Glavnog projekta- reciklažno dvorište 65.000,00 kuna, te za nabavu traktora u iznosu od 1.200.000,00 kuna.

Pokretanje postupka izmjena Prostornog plana i pripreme potrebne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta provest će se tijekom 2015. godine. U izvođenje građevinskih radova za izgradnju reciklažnog dvorišta krenut će se kada se prikupi potrebna dokumentacija.

Edukacija stanovništva o održivom gospodarenju otpadom obavljati će se prema potrebi putem javnih predavanja, promotivnih letaka i postera i sl..

Daljnje financiranje gospodarenja otpadom kako u fizičkom tako i u finansijskom dijelu bit će detaljnije definirano u proračunima općine za svaku narednu godinu, s ciljem zadovoljenja zakonskih i drugih planskih dokumenata. Gospodarenje otpadom i unapređenje komunalne uređenosti naselja u Općini je trajno opredijeljenje Općine Donji Kukuzari, a donošenje Plana gospodarenja otpadom je jedan od preuvjeta da se ovaj zadatak u potpunosti ostvari.

9. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Sukladno članku 21. stavku 5., Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Plan gospodarenja otpadom Općine Donji Kukuruzari donosi se za razdoblje od šest godina.

Sljedećom tablicom iznijeti su rokovi i nositelji izvršenja pojedinih aktivnosti koje je potrebno poduzeti u svrhu uspostavljanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Općine.

Tablica 5. Prikaz rokova i nositelja izvršenja

r.br.	Aktivnost	Rok izvršenja	Nositelj
	Izrada te dostava godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objava u službenom glasniku.	kontinuirano od 2015. do 2020.	Općina Donji Kukuruzari
	Donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom Općine Donji Kukuruzari po potrebi.	Po potrebi	Općina Donji Kukuruzari
	Osiguranje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na način da se doneše Odluka o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Po donošenju Odluke, predstavničko tijelo dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu i objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.	2015.	Općina Donji Kukuruzari

	Izrada projektne dokumentacije za gradnju reciklažnog dvorišta.	2015./2016.	Općina Donji Kukuzari
	Izgradnja reciklažnog dvorišta.	2015./2016.	Općina Donji Kukuzari
	Podnošenje izvješća o izvršenju Programa gradnje gradevina za gospodarenje komunalnim otpadom predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te dostava istog Agenciji za zaštitu okoliša.	2015./2016.	Općina Donji Kukuzari
	Provodenje izobrazno – informativnih aktivnosti na području Općine	kontinuirano	Općina Donji Kukuzari
	Izrada izvješća o provedbi izobrazno – informativnih aktivnosti koji je sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.	kontinuirano	Općina Donji Kukuzari
	Sudjelovanje u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se određuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.	kontinuirano	Općina Donji Kukuzari
	Provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Općine radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada.	kontinuirano	Općina Donji Kukuzari
	Donošenje Odluke o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.	2015.	Općina Donji Kukuzari

10. LITERATURA I PRILOZI

1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom (*NN 94/13*).
2. Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada (*NN 50/05, 39/09*).
3. Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (*NN 71/04*).
4. Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (*NN 69/06, 17/07, 39/09*)
5. Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (*NN 59/06 i 109/12*).
6. Pravilnik o gospodarenju otpadom (*NN 23/07 i 111/07*).
7. Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada (*NN 45/07*).
8. Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (*NN 35/08*).
9. Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom (*NN 95/04*).
10. Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očeviđnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom (*NN 120/04*).
11. Pravilnik o očeviđniku pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću posredovanja u organiziranju uporabe i/ili zbrinjavanja otpada i pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada (*NN 51/06*).
12. Naputak o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (*NN 50/00*).
13. Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagalište otpada (*NN 117/07, 111/11, 17/13, 62/13*).
14. Zakon o komunalnom gospodarstvu (*NN 26/03, 82/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12*).
15. Zakon o zaštiti okoliša (*NN 80/13*).
16. Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (*NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13*).
17. Odluka o uvjetima označavanja ambalaže (*NN 155/05, 24/06 i 28/06*).

18. Odluka o nacionalnim ciljevima udjela povratne ambalaže u 2008. godini (*NN 082/07*).
19. Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (*NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13*).
20. Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (*NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13*).
21. Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (*NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13*).
22. Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (*NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13*).
23. Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (*NN 42/07*).
24. Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (*NN 72/07*).
25. Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (*NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12, 86/13*).
26. Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom (*NN 38/08*).
27. Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (*NN 38/08*).
28. Zakon o prijevozu opasnih tvari (*NN 79/07*).
29. Zakon o kemikalijama (*NN 18/13*).
30. Nacionalna strategija zaštite okoliša i Nacionalni plan djelovanja za okoliš (*NN 46/02*).
31. Strategija i program prostornog uređenja Republike Hrvatske (izmjene i dopune *NN 76/13*).
32. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. – 2015. godine (*NN 85/07, 126/10, 31/11*).
33. Plan gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji, Ekonerg, 2005.
34. Prostorni plan uređenja Općine Donji Kukuruzari, Službeni vjesnik (*br. 16/03 i 16/12*).
35. Propačun Općine Donji Kukuruzari, Službeni vjesnik (*br. 7/15*).
36. Kohezijska politika Europske unije kao podrška razvoju i zaposlenosti, Strateške smjernice zajednice, 2007. – 2013.
37. Službene web stranice Općine Donji Kukuruzari
[\(<http://www.donji.kukuruzari.hr/>\)](http://www.donji.kukuruzari.hr/).

38. Službene web stranice Agencije za zaštitu okoliša (<http://www.azo.hr/>).
39. Službene web stranice Državnog zavoda za statistiku (<http://www.dzs.hr/>).
40. Službene web stranice Sisačko-moslavačke županije (<http://www.smz.hr/>).